

На основу члана 27. став 4. и члана 30. став 7. Закона енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије („Службени гласник РС”, број 40/21) и члана 17. став 4. и члана 24. став 2. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 - исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 - УС, 72/12, 7/14 - УС, 44/14 и 30/18 - др. закон),

Министар рударства и енергетике доноси

ПРАВИЛНИК О ОБУЦИ И ИСПИТУ ЗА ЕНЕРГЕТСКОГ САВЕТНИКА

(Правилник је објављен у „Службеном гласнику РС”, број 51/22 од 29. априла 2022. године а ступио је на снагу 7. маја 2022. године)

Предмет

Члан 1.

Овим правилником прописује се начин спровођења и садржина програма теоријске и практичне обуке, као и ближи услови и начин полагања испита за енергетског саветника.

Значење израза

Члан 2.

Поједини изрази који се користе у овом правилнику имају следеће значење:

1) *обука* је стицање теоријских и практичних знања за полагање испита за енергетског саветника, у складу са законом којим се уређују енергетска ефикасност и рационална употреба енергије и овим правилником;

2) *Организација за обуку* је организација коју је министар надлежан за послове енергетике (у даљем тексту: Министар) овластио да спроводи обуку за енергетске менаџере и енергетске саветнике, у складу са законом којим се уређују енергетска ефикасност и рационална употреба енергије;

3) *лабораторија за практичну обуку* је простор у којем су смештени лабораторијска опрема и опрема за мерење које се користе за спровођење програма практичне обуке за енергетске саветнике.

4) *врсте обуке* су обука за енергетског саветника за област машинске технике, за област електротехнике и за област архитектуре.

Остали изрази који се користе у овом правилнику имају значење одређено у закону којим се уређују енергетска ефикасност и рационална употреба енергије.

Циљ обуке

Члан 3.

Лице које заврши обуку и положи испит за енергетског саветника оспособљено је да у области за коју је завршило обуку и положило испит (област машинске технике, електротехнике или архитектуре), након прибављања лиценце енергетског саветника спроводи енергетски преглед у складу са законом којим се уређују енергетска ефикасност и рационална употреба енергије.

Начин спровођења обуке и садржина програма обуке

Члан 4.

Обука за енергетског саветника састоји се од теоријске и практичне обуке.

Програм обуке налази се у Прилогу - Програм обуке за енергетске саветнике, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Теоријска обука

Члан 5.

Теоријска обука из члана 4. овог правилника састоји се од:

- 1) општег дела, који првог дана обуке похађају сви полазници, без обзира на врсту обуке коју похађају;
- 2) специјализованог дела, који другог дана обуке похађају полазници зависно од врсте обуке коју похађају, односно који се држи посебно за област машинске технике, за област електротехнике и за област архитектуре.

Теоријска обука из става 1. овог члана спроводи се кроз теоријску наставу и дискусије.

Практична обука

Члан 6.

Практична обука из члана 4. овог правилника састоји се од:

- 1) обуке у лабораторији коју трећег дана обуке похађају сви полазници без обзира на врсту обуке коју похађају;
- 2) спровођења енергетског прегледа на задатом примеру, које укључује израду и презентацију извештаја о спроведеном енергетском прегледу у виду вежбе у којој четвртог дана обуке учествују полазници без обзира на врсту обуке коју похађају, у складу са упутствима и уз надзор предавача;
- 3) самосталне израде дела извештаја о спроведеном енергетском прегледу.

Практична обука из става 1. тачка 1) овог члана спроводи се у лабораторији за практичну обуку уз коришћење лабораторијске опреме и опреме за мерење.

Број полазника на часовима практичне обуке из става 1. тач. 1)-2) овог члана не може бити већи од шест.

Самостална израда дела извештаја о спроведеном енергетском прегледу

Члан 7.

Сваки полазник у домену своје струке и уз помоћ ментора самостално израђује део извештаја о спроведеном енергетском прегледу из члана 6. став 1. тачка 3) овог правилника.

Организација за обуку за сваког полазника обуке одређује ментора.

Исти ментор може бити одређен за највише три полазника обуке у исто време.

Трајање обуке

Члан 8.

Теоријска обука из члана 5. тач. 1)-2) овог правилника и практична обука из члана 6. тач. 1)-2) овог правилника трају укупно четири дана у току којих се дневно држи шест или седам часова у трајању од по 45 минута.

Рок за самосталну израду дела извештаја о спроведеном енергетском прегледу из члана 6. став 1. тачка 3) овог правилника је 30 дана од завршетка теоријског дела обуке из члана 5. овог правилника и практичног дела обуке из члана 6. став 1. тач. 1)-2) овог правилника.

Позив за похађање обуке

Члан 9.

Позив за похађање обуке за енергетске саветнике припрема Организација за обуку и објављује на својој интернет страници.

Позив за похађање обуке садржи: образац, рок и начин подношења пријаве, податке о месту, почетку и распореду часова обуке, као и висини и начину плаћања трошкова за обуку.

Најмање седам дана пре почетка обуке на интернет страници Организације за обуку објављује се списак полазника који похађају обуку у термину одређеном у позиву.

Потврда о завршеној обуци

Члан 10.

По завршетку обуке, Организација за обуку издаје полазницима потврду о завршеној обуци.

Потврда из става 1. овог члана може се издати полазнику који је присуствовао на свим часовима теоријске обуке из члана 5. овог правилника и практичне обуке из члана 6. став 1. тач. 1)-2) овог правилника и који има од стране ментора одобрен део извештаја о спроведеном енергетском прегледу.

Досије о полазнику обуке

Члан 11.

Организација за обуку води досије о сваком полазнику обуке који садржи:

- 1) личне податке о полазнику обуке;
- 2) пријаву за похађање обуке;
- 3) уговор о похађању обуке, закључен између Организације за обуку и полазника обуке;
- 4) копију доказа да је полазник платио трошкове обуке;
- 5) евиденцију о присутности полазника на часовима обуке;
- 6) копију издате потврде о завршеној обуци.

Организација за обуку уноси податке о полазницима обуке и лицима која су положила испит за енергетског саветника у СЕМИС.

Комисија за полагање испита

Члан 12.

Комисија за полагање испита за енергетског саветника (у даљем тексту: Комисија) утврђује списак испитних питања на тесту, одређује начин бодовања питања, прегледа одговоре на тестовима, испитује и оцењује кандидате на усменом делу испита.

Комисија се састоји од председника и три члана који имају заменике.

Чланови Комисије су један запослени у министарству надлежном за послове енергетике који има високу стручну спрему и вишегодишње искуство на пословима енергетске ефикасности и три предавача Организације за обуку који држе обуку за енергетске саветнике, по један из области машинства, електротехнике и архитектуре.

Комисија подноси Министру извештај о полагању испита а копију извештаја доставља Организацији за обуку.

Ближи услови полагања испита

Члан 13.

Испит за енергетског саветника полаже се у просторијама Организације за обуку. Време и место одржавања испита, образац и рок за подношење пријаве за полагање испита објављују се на интернет страници Организације за обуку.

Кандидат за полагање испита за енергетског саветника (у даљем тексту: кандидат) подноси Организацији за обуку пријаву за полагање испита најкасније 15 дана пре датума одржавања испита.

Организација за обуку врши преглед примљених пријава за полагање испита, води записник о прегледу пријава и утврђује списак кандидата који испуњавају услове за полагање испита.

Ако Организација за обуку утврди да неки кандидат не испуњава услове за полагање испита, то констатује у записнику са образложењем.

Организација за обуку у року од десет дана од истека рока за подношење пријава доставља Комисији списак кандидата који испуњавају услове за полагање испита и записник о прегледу пријава.

Списак кандидата који полагају испит у заказаном термину објављује се на интернет страници Организације за обуку.

Након утврђивања списка из става 3. овог члана, Организација за обуку обавештава кандидате који не испуњавају услове за полагање испита о разлозима за одбацивање пријаве.

Начин полагања испита

Члан 14.

Испит за енергетског саветника састоји се из провере знања према програму обуке кроз полагање теста и из усменог дела испита.

Тест

Члан 15.

Тест се вреднује са највише 100 бодова. Сматра се да је кандидат положио тест ако је остварио најмање 80 бодова.

Кандидат који је положио тест излази на усмени део испита.

Усмени део испита

Члан 16.

На усменом делу испита Комисија врши проверу знања кандидата, полазећи од дела извештаја о спроведеном енергетском прегледу који је кандидат урадио.

Усмени део испита за сваког кандидата траје 30 минута. У првих десет минута кандидат презентује део извештаја о спроведеном енергетском прегледу који је урадио и мере енергетске ефикасности које је предложио, а у преосталих 20 минута одговара на питања чланова Комисије.

Сваки члан Комисије оцењује знање кандидата оценом „добар”, „задовољава” или „не задовољава” у свакој од следећих области:

1) презентација дела извештаја о спроведеном енергетском прегледу са циљем да се јасно представе и објасне резултати спроведеног енергетског прегледа и предложене мере енергетске ефикасности, на начин разумљив лицима која немају стручно знање из области енергетске ефикасности;

2) владање материјом у погледу откривања главних узрока неефикасне потрошње енергије и воде и предлагања мера и активности чијом применом би било могуће смањити потрошњу енергије и воде и остварити уштеде исказане у физичким јединицама и новчаном износу;

3) конципирање и предлагање ефикасног плана активности за примену мера енергетске ефикасности, као и предлагање мера за унапређење техничке вештине и оспособљености кадрова субјекта код кога се врши енергетски преглед у погледу примене мера енергетске ефикасности, у домену струке и техничке вештина које кандидат поседује;

4) владање материјом приликом давања одговора на питања постављена од стране чланова Комисије у вези са презентованим извештајем и обуком.

Да би члан Комисије позитивно оценио кандидата на усменом делу испита, кандидат не може добити ни једну оцену „не задовољава”.

Да би кандидат положио усмени део испита неопходно је да га позитивно оцене три члана Комисије, од којих бар један мора бити предавач из области (машинске технике, електротехнике или архитектуре), која одговара врсти испита који кандидат полаже.

Кандидат који је након теста положио и усмени део испита, положио је испит за енергетског саветника.

Одустанак и кршење дисциплине

Члан 17.

Кандидату који не изађе на испит из оправданих разлога, Комисија одређује други рок за полагање испита.

Ако кандидат неоправдано одустане од започетог полагања испита или без одобрења напусти испит, сматра се да није положио испит.

Ако кандидат теже наруши дисциплину на испиту, Комисија може одлучити да га удаљи са испита.

Записник о полагању испита

Члан 18.

О полагању испита води се записник у који се уносе подаци од значаја за ток испита, подаци о резултатима сваког кандидата на тесту и на усменом делу испита, као и подаци о кандидатима који су положили испит.

Записник потписују председник и чланови Комисије у року који не може бити дужи од пет радних дана од дана полагања испита.

Организација за обуку обавештава кандидате о резултатима испита електронском поштом.

Успех кандидата на испиту оцењује се оценом „положио” или „није положио”.

Завршна одредба

Члан 19.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број: 110-00-15/2022-06
У Београду, 15. априла 2022. године

Министар

проф. др Зорана Михајловић, с.р.

ПРОГРАМ ОБУКЕ ЗА ЕНЕРГЕТСКЕ САВЕТНИКЕ

	ТЕМЕ	ВРЕМЕ ТРАЈАЊА
ПРВИ ДАН ОБУКЕ		
	ТЕОРИЈСКА ОБУКА	
1.	ОПШТИ ДЕО	1 час
	Закон и друга регулатива о Систему енергетског менаџмента	
	- Систем енергетског менаџмента - Закон о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије - Улога енергетског саветника у систему енергетског менаџмента (1) Процедура стицања лиценце енергетског саветника (2) Задаци енергетског саветника - Начин спровођења и садржина програма теоријске и практичне обуке за енергетске саветнике	
2	ЕНЕРГЕТСКИ ПРЕГЛЕД	
2.1	Опште	
	- План и програм спровођења енергетског прегледа - Стандарди који се примењују приликом спровођења енергетског прегледа - Обим, начин и рокови спровођења енергетског прегледа - Врсте упитника - Обилазак локације	
2.2	Прикупљање општих информација – општи (заједнички) део	2 часа
	- Прикупљање основних информација о локацији/објекту/згради - Прикупљање података о обиму производње (за производна привредна друштва) и/или површинама и намени објеката и зграда - Прикупљање података о енергентима и потрошњи енергије - прерачунавање потрошње енергије - Идентификације опреме/уређаја, највећих потрошача енергије (назив опреме/уређаја, број комада, снага, број радних сати у току године) - Прикупљање података о уређајима/опреми потрошачима енергије - Прикупљање података о топлотним својствима омотача зграде	
2.3	Идентификација мера енергетске ефикасности – опште	2 часа
	- Примери мера енергетске ефикасности – без прорачуна финансијских и уштеда у енергији - Индикатори енергетске ефикасности и енергетски интензитет локације/објекта - Поређење енергетског интензитета са сличним локацијама/објектима (интерно и спољње поређење)	
3.	ИЗВЕШТАЈ О ЕНЕРГЕТСКОМ ПРЕГЛЕДУ	1 час
	Садржај извештаја о спроведеном енергетском прегледу	
ДРУГИ ДАН ОБУКЕ		
4.	ТЕОРИЈСКА ОБУКА – одржава се паралелно у три учионице	
	Специјализовани део обуке	
4.1	Специјализовани део обуке за област машинске технике	
	- Практични примери мера побољшања енергетске ефикасности - Управљање токовима енергије и технолошким процесима индустријских постројења, машинских инсталација, уређаја и	6 часова

	опреме са одговарајућим прорачуном финансијских и уштеда у енергији. – Методологија прорачуна потрошње енергије за грејање и енергије за хлађење зграде	
4.2	Специјализовани део обуке за област електротехнике	6 часова
	Практични примери мера побољшања енергетске ефикасности управљања потрошњом електричне енергије, радом уређаја и система за пренос и дистрибуцију електричне енергије, те потрошачима електричне енергије са одговарајућим прорачуном финансијских и уштеда енергије.	
4.3	Специјализовани део обуке за област архитектуре и мере енергетске ефикасности	6 часова
	– Обука за коришћење термовизијске камере – Методологија прорачуна потрошње енергије за грејање и енергије за хлађење зграде – Практични примери архитектонско-грађевинских мера побољшања енергетске ефикасности објеката са одговарајућим прорачуном финансијских и уштеда у енергији.	
ТРЕЋИ ДАН ОБУКЕ		
ПРАКТИЧНА ОБУКА У ЛАБОРАТОРИЈИ		
5.	Опрема за мерење са обуком у лабораторији	4 часа
5.1	Упознавање са опремом за мерење током енергетског прегледа (анализатор димних гасова, уређај за прикупљање података, детектор цурења ваздуха, термометар итд.)	
5.2	Примена мерне опреме и примери прорачуна уз коришћење измерених вредности	
5.3	Обука за коришћење опреме у лабораторији	
5.4	Вежба практичног коришћења опреме, посебно термовизијске камере	2 часа
ЧЕТВРТИ ДАН ОБУКЕ		
6.	Вежба спровођења енергетског прегледа на задатом примеру (без изласка на терен) - рад у групи, заједничка израда и презентација извештаја	6 часова
	– Формирање групе и објашњавање правила при практичном спровођењу енергетског прегледа – Упознавање групе са предусловима за спровођење енергетског прегледа – Заједничко спровођење енергетског прегледа на основу датих података за задати пример (без изласка на терен) – Заједничка израда извештаја – Презентација извештаја	
7.	ИЗРАДА ИЗВЕШТАЈА	до 30 дана
	Самостална израда дела извештаја о енергетском прегледу уз надзор ментора	